

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Rechtsgutachten - Cod. St. Blasien 68

[Ingolstadt], [17. Jahrh.]

Varia Capitula Et Casus in Examine Rigoroso coram facultate Juridica
resoluti a me Francisco Ambrosio Reichmayr, Jur. candid. exam. et
approbato Ingolstadii Anno 1678

[urn:nbn:de:bsz:31-51847](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-51847)

61

VARIA CAPITVLA

Magus in Examine Rigoroso
coram facultate Juridica
resoluti. à me

Francisco Ambrosio Reichmayer Jun.
candib. exam. et approbato Ingolstadtij
Anno. 1670.

LIBRA WITNA

[Faint, illegible handwritten text]

Pa
ref
exa
jun
gus
ad
fau

Cum
ap
ad
nun
fin
Elv

Gr.

Illustres, Magnifici, et Clarissimi
Inclita huius facultatis Juridica
Professores, amplissimas praeceptis:
res mei omni observantia colen:

Diximi.

Quandoquidem post nuptias meas in de namine dadas
responsiones, nihilominus benignum aditum ad rigorosum
examen gratiose concesserunt, eumq; in finem duo mihi
puncta assignarunt, videlicet capit. naviganti extra de
usuris, et legem post venditionem 2. cod. de pactis: in eoq;
ad explanationem praememorati capituli talem facti
speciem formari posse existimo.

Facti species.

Cum Titio naviganti, vel eanti ad nundinas mille mutui
apem, huiusq; crediti periculum in me suscepissem, pactu
adiciis ut redire veltra solem mihi ex hoc mutuo Titius
numeraret centum, quocirca an propterea usurarius
sint censendus nec ne?

Et videtur quod non. 1. quia qui dat. 10. solidos, ut alio

tempore totidem sibi dari vini vel olei mensura eade.
sentur, quae licet tunc plus valerent, cum prius fuerit
Subium, usurarius non est censendus, dicitur Bonifex in
cap. naviganti vers. ille quoque, de usuris: ergo neg. in
casu priori.

2°: ratione huius dubij etiam excusatur ab usura, qui
pannos, vinum, et alias merces vendit, ut amplius, quam
tunc valeant in certo termino recipiat, pro usque modo.
modo merces suas tempore contractu, non fuerat vendi-
tura, iterum decidit Bonifex in cap. naviganti
versic: ratione huius de usuris, ergo neg. in proposito
casu.

3°: facit pro negativa sententia totus titulus ff. et
Cod. de nautico Vexore, ubi eiusmodi usurae approbantur,
ergo in nostro casu non sum usurarius.

4°: usura non est, quando non recipitur ex mutuo aliquid
vetra sortem, sed in dato casu video ego recipere ratione
periculi, et non ratione mutui, ergo non sum censendus usu-
rarius; his tamen et alijs non obstantibus distinguo ego
in dato casu cum Henrico Canisio de usuris cap. 4. ff. 4.

63.

si negotio nauiganti vel curti ad mundinas, ea lege et non
 aliter mutuem pecuniam, quam ut et simul periculum in
 ne suscipiam lucri alicuius causa, tunc quia hoc conuenticio
 imediata prouenit ratione mutui, ofurarius sum censendus
 iuxta decisionem capituli nauiganti de ofurijs in prin:
 Secus si liberi id fiat, debitorq; sponte necum conuenierit de
 periculo mutuata pecunie in me recipiendo: ita apud citat:
 Henricum Anisum, Syluester, Caietanum, et comuniter
 Theologi, quamuis non ignore adhuc aliase esse interpreta:
 tiones, et a multis addi particulam non, ut sensus sit
 talem nec esse ofurarium: id quod Sudduicij, Anglectiam ex
 subsequentijs necessario colligi debere existimat. Cum
 Sumus Pontifex dicit, similiter ofurarius non est: ergo
 neq; prior.

Ad primum oppositum Dico verum esse, quod qui alicui dat 10.
 solidos, ut alio tempore totidem sibi grani, vini, vel olei
 mensura reddantur, ofurarius non sit, quia hoc erat
 dubium, et reru pretia dependent ab incerto casu ex sua
 natura, ut proinde illud plus, potius casus, quam mutuo
 adscribendum sit.

Item dico ad 2^{dm}: et tertiu respondendo ofurary quidem licitas
 suspensio: in civili, non autem de iur. can. cui in hac materia
 tanquam spiritali standum est.

15
* Ad hunc ^{propositum} verum dico verum esse, quod ratio periculi
aliquid licet ultra sortem exigere, quia hoc non provenit
ex mutuo, nisi tamen ita constitutum sit, quod tali
aliter quam sub tali periculo à me suscepto, non velim mutu-
are, ut prius iam insinuavi ex Henrico Canisio.

Ab soluta itaq; declaratione capituli ne ad l. post venditio-
nem eda cod: de pactis, confero, ex qua sequentem casum
formo.

Casus.

Claudius hereditatem à se aditam vendidit Moevio et cum
iste Moevius sponte suscipere litem, convenit à
creditoribus hereditariis, qui subodorati, illum non fore
soluendo, redeunt ad heredem Claudium, et ab hoc
exigunt sua debita. Queritur, an possint?

videtur, quod sic. primo quia hæc vendita hereditatis
Jus creditorum non potuit facere deterius per l. in l. 25.
cod: de pactis: ergo ipse adhuc poterit conveniri, quia alias
est ignorantia Jus deterius.

Ad id ipsi etiam creditores litem cum Moevio contestan-
do Jus suum non fecere deterius per l. in l. 26.

§. De reg. Jur: ergo etiam ex parte ipsorum nihil intervenit
quo minus possint heredem claudium convenire .

§. 2. si non possent regredi, et per hoc ratio, quia heredi tacitum tacitum fecerunt, sed tertio non licet taciti: ergo.

His tamen et alijs non obstantibus, concludo nega tunc ex Joanne Brunemano ad propositam mihi §. 2. cod. de pactis §. 4. ratio decidendi est, quia licet vendendo hereditatem id agit, ut emptor cum suo res alienum agnoscat, et solvat §. 2. §. 9. et vel. §. de hereditate vendita: quia ergo creditor conveniunt emptorem, approbant tunc contractum adeoq. Claudius tacito pacto se debet defendere, ut dicitur text. P. in §. 2. cod. de pactis, quasi nempe creditor hereditarius hoc ipso, quod conveniat emptorem hereditatis videatur tacite hereditatum fecisse de non retendo, ut licet liberetur saltem ore exceptionis, colligitur tacitum pactum ex ipsa actione mota in emptorem hereditatis, neglecto enim venditore, in qua nec ipse emptor auctorem suum laudavit, nec creditor ullam in agendo venditoris mentionem fecit, sponte creditor, ut loquitur Gothofredus ad §. 2. cod. de pactis, actione, suam moverat in emptorem emptor sponte eam suscepit, utiq. autem sine debuit venditorem teneri, si proinde id neglexit, facultate sua auctum, ferre debet.

Ad primum dico. quod haeres quidem venditione hereditatis non
potuerit reddere Jus deterioris ipsorum creditorum hereditationis
sed bene sibi ipsi tacite vel expressi Jus Juri renunciando.

Ad 2um nego. quod ipsi creditores litem cum Maximo contestando
Jus suum non reddiderint deteriori, quia hoc ipso tacite pacti
sunt de non petendo ab ipso venditore, seu haerede, ut dicitur
z. cod. de pactis.

Ad 3um dico verum esse, quod regulariter tertio pactum
non profit. hic tamen est aliud, hinc Brunemanus notandum
dicit, quando quis agit ex certo contractu, licet inter alios
initus sit, illum tamen ratificare praesumitur: atq; hoc
pro breuitate temporis pro nobilibus, Magnificorum,
et amplissimorum Dominorum Professorum prudentiori
Judicio cum humillima mei recommendatione demississime
sebrevis.

Capitulum civilis.

Supra l. fin: cod. fin: Regundorum.

facti species

Titius acianus habuerunt agros confines sui terminos lapideis, quibus agri utriusque inter se se distinguebantur. ante longum tempus bona sine aliquo modo mouit, atque in arando, et fodiendo alius opeo excurrit: huius rei Titius postmodum gratius actione finium regundorum instituit.

Ex qua facti specie dua oriuntur quaestiones.

- 1ma: an non huius actioni longo tempore sit proscriptum.
- 2da: quando et unde oriatur haec actio?

Pro prima quaestione affirmatiua videtur stringere l. 2. §. 6 ff. pro emptore, ubi habetur, si fundus sit ab aliquo emptus, deinde amplius sine proscripto, illud totum usufruagi, ac proscripti longo tempore, si ergo totum illud usufruagitur et proscriptum, de cetero actio finium regundorum non habebit locum.

Arget secundum, quod lex, qui fundum §. i. dicit, quod si vicinus meus vendidit aliquid de meo, quod emptor proscriptum longo tempore, ergo pariter actioni finium regundorum longo tempore proscriptum esse videtur.

His tamen, ac alijs, quae breuitas temporis adducere laud praeferuntur.

minime obstantibus. dico cum Joanne Richardo Brunemanns,
Huberto Gigano ad hanc l. c. mihi profixam vulgari scriben-
tibus actioni fin. regard. longo tempore non proferri iuxta l.
fin. cod. fin. regard. ratio est, quia fin. regardorum mixta
est, hoc est, partim realis et partim personalis. Juxta l.
quodam iustit. de actionibus cum comuni: atqui in actionibus
mixtis ad proferri legitimum requiritur tempus 30.
annorum, quia sequuntur naturam personalium, quae
durant 30. annis per l. i. §. ad haec cod. de annali exceptione,
huic a credit tentus exprepyri l. hereditatis. cod. de haere.
ditatis petitione. Propterea quod longo tempore non proferri
batur, est, quia qui occupat de alieno, is non habet titulum,
sed qui non habet titulum, is non potest proferri iuxta
l. nullo cod. de rei vindic. et l. diuturna cod. de proferri
longi temporis. causam vero huius omnino ultimam,
cur occupatio longi temporis actioni finium regardorum non
obstat. Githanij legi. i. 2. tabularum ascribit, quia pro-
hibita fuit occupatio confinij, tum quia confinij Romanis
Ethnicis quasi sacrum ob terminum Deum, cui illud spatium
conferretur dedicatum, ac quasi exemptum ab usu communi habe-
batur, tum ut affinitibus societas enim mater discordiarum
esse vertibetur. Jurgiorum ac litium occasio prociudicaretur.

Argumentum primum pro contraria opinione ad huc
 respondet. 1° quavis dominium rei immobilis. 10. vel 20. annis
 id est longo tempore acquiratur, exceptionem tamen habere
 videtur in re cum alio communi ob naturam actionis mixtae,
 quae iuxta allegata 30. annos requirit. Respondet. 2°
 quod re praescripta per spatium longi temporis non tollatur
 actio finium regundorum directi, esto indirecti sicut qua;
 tenus praescriptum, durat quippe adhuc actio finium regundo;
 rum pro terminis ponendis, quia illa durat 30. annos iuxta
 allegata iura, textus, et rationes.

Ad idum respondet, quod cit. lex, qui fundum §. i. loquatur
 in eo casu, quo scilicet partem fundi aliquo titulo iuxta
 emptionis aquiris, quod tunc partem fundi praescribam, cum
 autem haec ratio in meo casu, eo quod vicinus sine alterius
 nullo titulo occupet, cessat merito etiam iuris dispositio
 cessat. Quibus ita refutatis deus concludo §. saluo
 tamen melius sentientium iudicio, actioni finium regun-
 dorum longo tempore non praescribi, sed 30. annos requiri
 iuxta allegata.

Ad alteram questionem quod attinet, respondet tunc pri-
 mum actionem finium regundorum oriri, quando incipit
 sunt sine turbati, quia turbatio parit adversarium
 in hac actione. Nec obstat, quod etiam antequam quis

manu,
 scriben:
 uita d.
 multa
 §.
 hionib;
 quoy 30.
 qua
 eptione,
 e boore:
 praescri:
 bulum,
 iuxta
 fatione
 m,
 in non
 a pro:
 rans
 catu
 i habe:
 un
 iarchu.

habet aduersarium habeat actionem. Distinguen-
dum enim est inter actionem causalem et formalem: qualis uero sit
actio an daturia uel natia, an ex contractu uel quasi,
Maleficiis uel quasi ex variis figuris causarum semper desu-
mendum est: hoc pro tenuitate ac breuitate temporis -